

Ketenzorg CVA

Wat is een CVA?

Als de bloedvoorziening in de hersenen plotseling onderbroken wordt spreekt men van een beroerte. In de medische wereld wordt dit Cerebro Vasculair Accident (CVA) genoemd. Dit kan een herseninfarct zijn, waarbij een bloedvat in de hersenen door een bloedpropje verstopt is geraakt, of een hersenbloeding, doordat een bloedvat is gescheurd. Bij beide vormen van een CVA treedt beschadiging op van de hersenen.

De gevolgen van een CVA zijn veelal ingrijpend voor de cliënt en de direct betrokkenen. Welke gevolgen dit zijn, is afhankelijk van de omvang en de plaats van de CVA. Mogelijke gevolgen zijn uitvalsverschijnselen in de motoriek, communicatieproblemen en vertraging van het denkproces. Maar ook stoornissen in het gedrag en de waarneming kunnen optreden.

De zorg voor cliënten die getroffen zijn door een CVA richt zich op een zo'n hoog mogelijke kwaliteit van leven tijdens het verloop van het ziekte- en revalidatieproces. Het is een periode van het vinden van een nieuw evenwicht. Dit geldt niet alleen voor de cliënt, maar ook voor familie, vrienden en zijn directe omgeving.

Ketenzorg CVA in Zoetermeer

In Zoetermeer bestaat een intensieve samenwerking tussen diverse zorgaanbieders voor mensen met een CVA; deze samenwerking wordt ook wel ketenzorg genoemd. Het doel van deze samenwerking is een kwalitatief goede hulp- en zorgverlening bieden aan mensen met een CVA en hun directe leefomgeving. In de keten is elke zorgaanbieder daarbij verantwoordelijk voor de zorg die wordt geleverd.

Aanbod van Zorg

Het aanbod van de CVA ketenzorg is onderverdeeld in diverse fases:

Diagnose en toegang tot zorg

Zodra het vermoeden bestaat dat een cliënt getroffen is door een CVA, is het van groot belang dat zo spoedig mogelijk een opname in het ziekenhuis wordt gerealiseerd. In deze acute fase is het noodzakelijk om zo spoedig mogelijk een diagnose te stellen en een behandelplan af te spreken.

Na afronding van de diagnostiek en stabilisatie van de cliënt wordt de ontslagprocedure ingezet, waardoor de cliënt niet langer dan noodzakelijk in het ziekenhuis hoeft te verblijven en door kan gaan met het revalidatieproces. Afhankelijk van de gevolgen van de CVA kan het revalidatieproces plaatsvinden in een verpleeghuis, een revalidatiecentrum of thuis.

In het ziekenhuis vindt het eerste bezoek plaats van een casemanager. De casemanager is vanaf het moment van opname in het ziekenhuis betrokken bij het hele ziekteproces.

De casemanager is een onafhankelijke en vast persoon die aan de cliënt en mantelzorg ondersteuning biedt gedurende het verloop van het ziekteproces.

Aanbod van zorg en diensten in: ziekenhuis, verpleeghuis, woonzorgcentrum en thuissituatie

Rondom de cliënt vormt zich een multidisciplinair team. Dit team biedt ondersteuning en begeleiding in nauw overleg met alle betrokken hulpverleners en gaat uit van de wensen en behoeften van de cliënt en zijn naasten.

Afhankelijk van waar de cliënt verblijft (ziekenhuis, verpleeghuis/revalidatiecentrum of thuis) kan dat team bestaan uit: medisch specialisten(neuroloog/revalidatiearts), specialist ouderengeneeskunde, huisarts, verpleegkundigen, verzorgenden, fysiotherapeuten, ergotherapeuten, logopedisten, psycholoog, maatschappelijk werker en geestelijk verzorger. De contactpersoon voor de cliënt maakt onderdeel uit van het multidisciplinaire team.

Contactpersoon

Afhankelijk van de voorziening is naast de casemanager een vast contactpersoon aanwezig. Bij de vaste contactpersoon kunt u met al uw vragen en/of ondersteuning terecht. De contactpersoon weet welke mogelijkheden er zijn in de keten CVA en kan de juiste zorg regelen op het moment dat dit gewenst is. Aan de hand van de vraag wordt betrokkenheid van de casemanager afgestemd.

Ziekenhuis:	de afdelingsverpleegkundige/casemanager CVA
Verpleeghuis:	de klantcoördinator/casemanager CVA
Woonzorgcentrum:	de klantcoördinator
Thuis:	de casemanager CVA/klantcoördinator

Ziekenhuis

De behandeling, verpleging en paramedische inzet (fysiotherapie, ergotherapie, logopedie) in het ziekenhuis, wordt na diagnosestelling verricht door een multidisciplinair team. In dit team wordt een behandeltraject afgesproken dat afhankelijk is van de grootte van het CVA. De afdelingsverpleegkundige is de contactpersoon en samen met de casemanager, de specialist - de medisch eindverantwoordelijke- wordt de benodigde behandeling, verpleging en paramedische zorg aangeboden. Afspraken worden gemaakt in overleg met de cliënt, mantelzorg en het team over het vervolgtraject.

Soms kan de cliënt direct na de ziekenhuisopname terugkeren naar de thuissituatie. Indien noodzakelijk regelt de transferverpleegkundige in overleg met de casemanager de zorg aan huis.

Verpleeghuis

Het kan zijn dat verdere revalidatie noodzakelijk is in een revalidatiecentrum of verpleeghuis. De gegevens die tijdens de opname in het ziekenhuis zijn verzameld, worden dan overgedragen naar het multidisciplinaire team van het revalidatiecentrum of verpleeghuis. De casemanager volgt de cliënt en de mantelzorg bij verpleeghuisopname en stemt dit af met de contactpersoon en het multidisciplinaire team. De medisch eindverantwoordelijke is de specialist ouderengeneeskunde. In het verpleeghuis wordt het revalidatieproces, dat uitgaat van de vraag en mogelijkheden van de cliënt, voortgezet. Afhankelijk van de gevolgen van het CVA wordt met de cliënt en mantelzorg gekeken naar terugkeer naar de thuissituatie of naar een andere woonvoorziening. Uiteraard worden, als dat noodzakelijk is, zorg, dagvoorziening en aanpassingen gerealiseerd voor ontslag plaatsvindt.

Woonzorgcentrum

Cliënten die woonachtig waren in een woonzorgcentrum kunnen soms weer terugkeren naar hun appartement. Indien dit niet meer mogelijk is, moet gekeken worden naar een andere woonvoorziening zoals een verpleeghuis.

Na een revalidatieproces in het revalidatiecentrum of verpleeghuis is het ook mogelijk dat u niet meer in staat bent om nog langer zelfstandig te blijven wonen. Om die reden wordt dan geadviseerd om te verhuizen naar een woonzorgcentrum. In een woonzorgcentrum is de zorg voor cliënten met een CVA een onderdeel van de reguliere zorg. De huisarts is de medisch eindverantwoordelijk en de klantcoördinator is de contactpersoon voor vragen.

Thuis

Cliënten die thuis wonen kunnen, naast zorg van de hulpverleners als de huisarts en huisartsenpost, ook een beroep doen op zorg bij lichamelijke verzorging, huishoudelijke verzorging, dagvoorziening en paramedische ondersteuning. Van diverse voorzieningen aan huis zoals: maaltijden, kapper, pedicure, kan de cliënt ook gebruik maken.

De casemanager volgt de cliënt en mantelzorg ook in de thuissituatie. Zij is de verbindende schakel tussen alle vormen van zorg in de keten als onderdeel van het multidisciplinaire team. De huisarts is medisch eindverantwoordelijk.

Verhuizen naar een andere voorziening

De CVA zorgketen is gericht op de cliënt en zijn naasten. Soms is een cliënt genooddaakt om te verhuizen naar een andere voorziening. Ook hierin voorziet de keten in zorg en communicatie tussen hulpverleners die op de achtergrond met de cliënt mee 'verhuizen'. De overdragende voorziening informeert de ontvangende voorziening op zo'n manier, dat de cliënt en diens familie zo min mogelijk last hebben van onnodige vragen.

Folders en Websites

De bovenstaande informatie is tevens te vinden in de folder 'Keten CVA zorg' Zoetermeer (PDF)

Relevante folders & informatie

- Folder 't Lange Land Ziekenhuis voor patiënten met een CVA en hun relaties (PDF)
- Folder CVA zorg in Vivaldi, *voor wonen en revalideren* (PDF)
- Folder casemanagement CVA (PDF)
- Folder Stichting Rondom Mantelzorg (PDF)
- Folder Zorgbelang ZHW (PDF)

Relevante websites

www.activisie.nl

Website met informatie over activiteiten begeleidingscentrum voor mensen met niet aangeboren letsel.

www.afasie.nl

Website van de Afasie Vereniging Nederland. Het één zeggen, het andere bedoelen: voor mensen met afasie is dit dagelijkse realiteit.

www.cerebraal.nl

Website van Vereniging Cerebraal. De patiëntenvereniging die opkomt voor de belangen van mensen met een niet aangeboren hersenletsel.

www.cva-samenverder.nl

Website van de Patiëntenvereniging voor mensen met een CVA en hun naasten.

www.hartstichting.nl

Website van de Nederlandse hartstichting biedt informatie en folders.

www.hersenstichting.nl

De Hersenstichting stimuleert wetenschappelijk onderzoek over het functioneren van de hersenen en zorgt ervoor dat er binnen de samenleving meer begrip komt voor hersenaandoeningen.

www.shhv.nl

Website van de stichting Hoofd, hart en vaten biedt algemene informatie aan cliënt/cliëntsysteem over CVA in de vorm van folders.

www.ciz.nl

Website van het Centrum Indicatiestelling Zorg; voor aanvragen van de benodigde indicatie voor toegang tot AWBZ zorg

www.czzzorgkantoren.nl

Informatie over Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, zorgorganisatie in de regio Haaglanden

www.medicorner.nl

Website voor thuiszorghulpmiddelen en deskundig advies.

www.persaldo.nl

Website voor ondersteuning en vragen bij een persoonsgebonden budget

www.rondommantelzorg.nl

Website voor advies en ondersteuning bij de zorg voor een ander, vrijwilligers en lotgenotencontact

www.smsvakanties.nl

Website voor deelname aan vakanties waarbij zorg en ondersteuning wordt geboden

Klachten & Suggesties

Elke organisatie in de CVA keten biedt zorgvuldige zorg. Toch kan er een reden zijn voor het geven van een suggestie of het indienen van een klacht. Klachten en suggesties worden gebruikt om de service van de zorgaanbieders en de ketenzorg verder te verbeteren.

Een klacht indienen

Als een cliënt niet tevreden is over de behandeling, bejegening, verzorging of verpleging, kan de klacht in eerste instantie met de hulpverlener waar men niet tevreden over is, bespreken. Vaak komt men dan tot een passende oplossing met elkaar. Is hier geen behoefte aan of leidt dit gesprek niet tot een bevredigende

oplossing, dan kan de cliënt of zijn naaste een beroep doen op de klachtenregeling. Elke zorgaanbieder uit de keten heeft zijn eigen klachtenregeling die op de website van de betreffende zorgaanbieder te vinden is. Ook kan de casemanager meer informatie over klachten en suggesties geven. Zijn er in algemene zin klachten en/of vragen over de gezondheidszorg, dan kan gebruik gemaakt worden van de folder van Zorgbelang ZHW.

De CVA ketenzorg in de regio Zoetermeer valt onder verantwoordelijkheid van het Zorghart. Het Zorghart is een samenwerkingsverband waarin de volgende organisaties zijn vertegenwoordigd:

- 't Lange Land Ziekenhuis
- Vierstroom (thuiszorg, woonzorgcentra en verpleeghuis)
- De Stichting Georganiseerde eerstelijnszorg Zoetermeer
- Huisartsen Vereniging Zoetermeer e.o.
- GGZ Zoetermeer, onderdeel van Rivierduinen
- Parnassia Bavo Groep
- De Jutters